

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

MAĞISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar il-Hamis, 2 ta' Mejju 2024

Rikors Revoka Nru: 563/2023 JG

Nru fuq il-Lista: 1

Fl-atti tal-Mandat ta' Żgumbrament Numru 503/2023 fl-ismijiet

**Francis u Rita konjuġi Briffa ((K.I. 697459M) u 428760M)
rispettivament)**

vs

Felix Mifsud (K.I. 534464M)

Il-Bord

Ra r-rikors tal-eżekutat Mifsud (iktar l-isfel imsejjaħ biss bħala eżekutat) mressaq fis-16 ta' Novembru 2023¹, fejn għar-raġunijiet hemm imfissra il-Bord intalab sabiex jirrevoka jew jiissospendi l-eżekuzzjoni tal-mandat ta' żgumbrament relattiv u dan sakemm jiġu deċiżi proceduri oħra attwalment pendent quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili.

¹ A fol 1 et seq tal-proċess.

Ra d-digriet tas-17 ta' Novembru 2023² fejn filwaqt li l-Bord ċaħad dik il-parti tat-talba konċernanti s-sopensjoni tal-eżekuzzjoni tal-mandat, ordna n-notifika tar-rikors.

Ra dak li seħħ fis-seduta tal-5 ta' Diċembru 2023³ fejn għal darba oħra il-Bord ċaħad it-talba konċernanti s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-mandat pendentī dawn il-proċeduri.

Ra d-diversi seduti li seħħew sabiex ir-rikors jiġi notifikat.

Ra r-risposta mressqa fil-11 ta' April 2024⁴ mill-eżekutanti konjuġi Briffa, fejn għar-raġunijiet hemm indikati il-Bord intalab sabiex jiċħad it-talba odjerna.

Ra dak li seħħ fis-seduta tal-15 ta' April 2024⁵ fejn instemgħet it-trattazzjoni⁶ da parti tal-avukat difensur tal-eżekutanti (għaliex l-avukat tal-eżekutat m'attendiex) u r-rikors thallha għad-digriet finali li qiegħed jingħata bil-miftuh illum.

Ra d-digriet tat-29 ta' April 2024 fejn ġiet miċħuda talba mressqa mill-avukat tal-eżekutat sabiex jiissospendi l-prolazzjoni ta' dan il-provvediment u jisma s-sottomissionijiet tal-eżekutat.

Ra l-atti proċesswali kollha, inkluż dawk tal-mandat relattiv.

Ikkunsidra

² A fol 44 tal-proċess.

³ A fol 48 tal-proċess.

⁴ A fol 57 tal-proċess.

⁵ A fol 72 tal-proċess.

⁶ Debitament traskritta u tibda a fol 73 tal-proċess.

Illi dan tal-lum huwa provvediment għal talba mressqa taħt l-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Mill-atti jirriżulta dan li ġej:

Illi permezz ta' sentenza datata 5 ta' Ottubru 2021, mogħtija minn dan il-Bord kif hemm preseduta, l-eżekutanti ottjenew sentenza favurihom, ibbażati fuq il-fatt li l-ftehim ta' kera bejn il-partijiet kien skada. Dak il-Bord kien ordna l-iżgħumbrament tal-eżekutat fi żmien xahrejn mid-data ta' dik is-sentenza. L-eżekutat għażel li jappella minn dik is-sentenza fejn qal li l-Bord kien naqas milli jikkunsidra d-difiża tiegħu. Permezz ta' deċiżjoni mogħtija nhar l-1 ta' Lulju 2022, il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) għażlet li tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-appell. Wara l-istess sentenza, jidher⁷ li l-eżekutat fetaħ xi proċeduri oħra, attwalment pendenti quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fejn qiegħed jgħid li huwa jżomm il-fond mertu tal-mandat ta' żgħġumbrament b'titolu ta' kommodat.

Illi bħala daħla qasira, jingħad li l-interpretazzjoni iktar restrittiva ta' żminijiet passati ta' dan l-artikolu, llum twessa'. Tassew, sa fejn kien jingħad li xogħol il-Qorti f'dan it-tip ta' proċeduri huwa limitat biss għat-tfittxija dwar jekk mandat ikunx inhareġ min qorti żbaljata jew difett formalistiku tal-istess mandat, dan illum m'għadux jinftiehem fis-sens li l-eżami għandu jkun dan biss⁸. Huwa

⁷ Qiegħda tintuża din il-kelma għaliex ma ġietx imressqa kopja tar-rikors promotur ta' l-atti li jgħid li fetaħ.

⁸ Ara f'dan is-sens l-provvediment mogħti fil-proċeduri fl-ismijiet **Raymond Fenech vs Charmaine Zammit**, (Rik Nru: 1451/2023/1) mogħti mill-Qorti tal-appell (Sede Superjuri) nhar l-14 ta' Marzu 2024. Fuq l-istess vena, l-Bord jagħmel referenza għall-provvediment mogħti fil-proċeduri fl-ismijiet **Dr. Abigail Critien et vs Fair Trading Limited**, (Rik 782/2019) mogħti mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-12 ta' Settembru 2019 fejn intqal hekk: *Illi l-Qorti tagħraf li, madankollu, fil-qafas ta' dak li ngħad aktar qabel, biex jista' jinhareġ att eżekuttiv, irid ta bilfors ikun hemm titolu eżekuttiv. Għalhekk, l-eżekuttività (b'distinżjoni mis-siwi tal-mertu tiegħu) tat-titolu trid tirriżulta biex wieħed jista' jqis is-siwi tal-att eżekuttiv li jintalab bis-saħħha tiegħu. Kemm hu hekk, f'dawn l-ahħar żminijiet, ingħad ukoll li n-nuqqas ta' eżistenza ta' titolu eżekuttiv ukoll taqa' fil-parametri tal-istħarrig dwar "raġuni tajba" li qorti tista' tintalab tagħmel f'azzjoni mibdija taħt l-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.*

aċċettat li awtorità ġudikanti għandha tinvestiga wkoll jekk hemmx verament l-eżistenza o meno tat-titolu eżekuttiv li jkun wassal għall-ħruġ tal-mandat⁹.

Illi fil-każ tagħna, huwa ċar li dan il-mandat inhareg b'mod tajjeb bil-fatt li hemm sentenza li ghaddiet in ġudikat. Huwa minnu li l-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) astjeniet milli tqis l-appell però, kif inhu risaput u mgħalleml, din il-parti dispożittiva għanda tinqara fid-dawl tal-motivazzjonijiet hemm magħmula¹⁰. Fi kliem ieħor¹¹, ir-raġunament mogħti mill-Qorti għandu wkoll jittieħed in

⁹ F'dan is-sens issir referenza għall-provvediment mogħti fil-proċeduri fl-ismijiet **Mary Saliba vs Charles Saliba**, (Rik Nru: 252/2021/2) mogħti mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar it-3 ta' Marzu 2022 fejn ingħad hekk: “*Ir-raġel qiegħed effettivamente jgħid illi l-obbligazzjoni kanonizzata bis-sentenza thallset bit-transazzjoni, u għalhekk it-titolu eżekkutiv huwa eżawrit. Jekk tassew dan huwa minnu, din hija raġuni tajba biex tintlaqa’ t-talba taħt l-art. 281 tal-Kodiċi ta’ Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili*”.

¹⁰ Il-Bord jagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Joseph Camilleri vs Lilian Mallia**, mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-5 ta' Ottubru 1998 fejn ingħad hekk: “*però, sussegwentemente jista’ jiġri illi d-deċiżjoni ma tkunx internamente fil-parti dispositiva tas-sentenza iżda anke fil-parti razzjonali tagħha meta fil-motivazzjoni tiġi definita u riżolta xi vera kwistjoni b'mod li dik il-parti tkun il-premessa logika u neċċessarja mad-dispożittiv u allura dik il-parti tifforma haġa waħda mid-dispożittiv li kollha flimkien jiffurmaw il-ġudikat.*” Hekk ukoll, issir referenza għas-sentenza klassika fl-ismijiet **Giovanni Grima vs Victor Fava et**, mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-26 ta' Mejju 1967 fejn, b'referenza għal-sentenza preċedenti, ġie mfakkar hekk: “*Hu veru illi dan, ma jingħadx in termini fid-dispożittiv tas-sentenza appellata. Iżda kif intqal fis-sentenza mogħtija fil-kawża “Farrugia Gay v. Farrugia” (Kollez. Vol. XXIV, I, 157) “per riconoscere il vero portata di una sentenza, occorre indagare quale fosse stato la questione sulla quale il Giudice fu chiamato a pronunziarsi e la discussione che precedette il suo giudizio, ed esaminare il dispositivo nel suo complesso, raffrontandolo, mettendolo in armonia colla motivazione la quale è anche parte integrale della sentenza sebbene non ne sorga il giudicato”. L-istess haġa ntqal minn din il-Qorti fil-kawża “Debono v. Matthews” (App. Civ. 24 ta' Ottubru 1966) čioè illi “id-dispożittiv ma jistax ma jinqarax fid-dawl tal-premessi”. Fl-appell “Dottor Caruana v. Dottor. Buhagiar (App. Civ. 17 ta' Dicembru, 1965) din il-Qorti qalet: “Biex dikjarazzjoni tkun konklussiva jew obbligatorja ma tridx tkun merament raġunament jew sempliċi motiv iżda vera soluzzjoni ta' kwistjoni trattata fis-sentenza li tirrapreżenta ilkonklużjoni finali tal-Qorti fuq il-kwistjoni. Dak li hu importanti huwa li s-soluzzjoni jew il-konklużjoni tkun inkluża fis-sentenza u ma jimpurtax f'liema parti tagħha.” Fl-aħħar nett fil-kawża “Testaferrata Bonnici v. Testaferata Bonnici” (App. Civ. 12 ta' Mejju 1958) intqal – u dak hu partikularment appożitu għall-każ preżenti – illi “vera soluzzjoni ta' kwistjoni trattata fis-sentenza li tirrapreżenta ilkonklużjoni finali tal-Qorti fuq il-kwistjoni.”*

¹¹ Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **David Vincenti Libreri vs Anthony sive Twannu Baldacchino et**, (rik App Nru: 1065/18/1) mogħtija mill-qorti tal-Appell (Sede Superjuri) fejn ingħad hekk “*Minn qari tas-sentenza fis-shiħ tagħha, huwa ċar biżżejjed għal din il-Qorti li kienu l-kunsiderazzjonijiet hekk kif riprodotti fil-paragrafu ta' qabel dan li sewwasew irrapprezentaw il-vera soluzzjoni għall-kwistjoni f'dik il-kawża. Minħabba f'hekk, u dejjem fid-*

konsiderazzjoni. Issa, jirriżulta čar li l-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) għalkemm sabet li kellha tastjeni milli tqis dak l-appell għaliex skond hi l-punt hemm imqajjem bħala aggravju kien *noviter deditus*, jibqa' l-fatt li l-istess Qorti qabelt mad-deċiżjoni tal-Bord. Rilevanti hawnhekk huwa l-bidu ta' paragrafu tħażżeġ tal-istess sentenza fejn irrimarkat hekk:

Għaldaqstant il-Bord kien korrett fid-deċiżjoni tiegħu, u l-Qorti tikkonsidra li bħall-Bord qabilha, hija wkoll marbuta li tiddeċiedi fil-parametri tal-proċeduri kif stabbiliti mill-partijiet stess rispettivament permezz tat-talbiet u l-eċċeżżjonijiet ippreżentati minnhom.

Illi fil-verità b'dik l-astensjoni, giet ikkonfermata l-ewwel sentenza ta' dan il-Bord kif hemm presedut, li kien effettivament ordna l-iżgumbrament fit-terminu hemm impost. B'hekk jiġi li dan il-mandat inhareġ fuq is-sahha ta' sentenza, li skond l-artikolu 253(a) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, jikkostitwixxi wieħed mit-titoli eżekuttiv meħtieġa għall-ħruġ tiegħu. Fl-istess waqt jirriżulta čar li ma hemm l-ebda ostakolu ta' tempistika dwar l-ordni ta' żgħumbrament u meta ġie mressaq il-mandat.

Illi wkoll, dan il-Bord m'huiwex sejjer jagħti piż għal fatt li l-eżekutat nieda xi proċeduri oħra rigwardanti l-istess mertu¹². L-artikolu hawn utilizzat ma

dawl tal-principji ġurisprudenzjali hekk kif imsemmija aktar kmieni, din il-Qorti tqis li l-parti hawn fuq imniżżla trid ta' bilfors tinqara haġa waħda mad-dispozittiv ta' dik l-istess sentenza”.

¹² Jgħodd hawn, dak li ntqal fil-proċeduri fl-ismijiet **Dr. Julian Farrugia noe vs Vistajjet Limited**, (Rik Nru: 720/22) mogħti mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar is-6 ta' Settembru 2022 fejn ingħad hekk: “Xogħol il-Qorti f'din il-proċedura huwa li tara li tagħmel haqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarrig li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f'Qorti ta' reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;”. KHekk ukoll issir referenza għal dak li ntqal fil-proċeduri fl-ismijiet **HSBC Bank Malta p.l.c. vs Doris Conchin**, (Rik Nru: 633/2011) mogħti mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (u kkonferma mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Novembru 2011 fejn intqal hekk: “Din il-Qorti digħa’ wriet f’deċiżjonijiet oħrajn li hija tat-qabel din li hija tal-fehma li l-ġħaliha ddahħlet il-

jippermettix indaġini f'dak il-mertu¹³ anke għaliex huwa marbut mal-att eżekuttiv u mhux mat-titolu tiegħu¹⁴. Kwistjonijiet dwar l-eżekuzzjoni tal-mandat, f'dan il-każ għaliex l-eżekutat jgħid li għandu xi titolu ieħor fuq l-istess fond, ma jidħlux fl-eżami li għandu jwettaq il-Bord f'din il-proċedura¹⁵.

Illi jħares minn fejn iħares il-Bord isib li l-argumentazzjoni tal-eżekutat m'hijiex waħda fejjieda.

Għaldaqstant, il-Bord qiegħed jiddeċiedi r-rikors billi jiċħad it-talba tal-eżekutat.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri jitħallsu minn Felix Mifsud.

Dr Joseph Gatt LL.D.

Maġistrat

proċedura taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu li, bis-sahha tiegħu, l-parti eżekutata tbat preġudizzju. Għalhekk ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu li, bissahha tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inhareg . Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi ligi oħra”.

¹³ Issir referenza ghall-provvediment mogħtia fil-proċeduri fl-ismijiet **L-Avukat Dottor Robert Zammit vs Pierre Falzon et.** (Rik Nru: 368/18) mogħti nhar it-13 ta' Lulju 2018 mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri).

¹⁴ Fost oħrajn, il-bord jagħmel referenza għall-provvediment mogħti fil-proċeduri fl-ismijiet **Bank of Valletta vs Saviour Micallef,** (Rik App: 997/2019/1) mogħti mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar i-18 ta' Frar 2020.

¹⁵ Kif sewwa ntqal fil-proċeduri fl-ismijiet **Victor Fenech et vs Anthony Fountain et,** (App Civ Nru: 398/2012/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nħat it-30 ta' Novembru 2012 fejn ingħad hekk: “Kwistjonijiet dwar il-proprietà tal-ħwejjeġ milquta bil-mandat, li, bħal fil-każ tallum, iwasslu għat-ħassir mhux tal-mandat jew ta' parti minnu iżda tal-eżekuzzjoni, jeħtieġu stħarrig aktar fit-tul li ma jistax isir fi smiġħ sommarju;” Dan il-bran gie utilizzat b'approvazzjoni fil-provvediment mogħti fil-proċeduri fl-ismijiet **Richard Attard vs Adolph Baldacchino,** (Rik Nru: 287/2015) mogħti mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nħar it-23 ta' Novembru 2020.

Annalise Spiteri
Deputat Registratur